

शस्य पुरोऽनुवाक्या । समिद्धो अञ्जनित्यत्र व्याख्याता । पि-
शङ्गरूपः सुभर इति पुरोडाशस्य याज्या । सा चाग्निरयिम-
श्रवदित्यत्र व्याख्याता ॥

अथ हविषः पुरोऽनुवाक्यामाह । “दशेमं त्वष्टुर्जनयन्त गर्भम् ।
अतन्द्रासो युवतयो विभर्त्रम् । तिग्मानोकः स्वयशसं जनेषु ।
विरोचमानं परिषीन्नयन्ति” इति । प्राच्याद्याः ‘दश’, दिशः,
‘दमं’ अग्निं गर्भस्थानीयं, ‘त्वष्टुः’, शकाशात् ‘जनयन्त’ उदपाद-
यन् । पुरा कदाचित् सर्वत आन्ध्ये सति प्रकाशार्थं दशस्वपि
दिक्षु त्वष्टा वक्त्रिमुत्पादितवान्, इत्याख्यायिका ब्राह्मणान्तरे
द्रष्टव्या । कीदृशो दिशः, ‘अतन्द्रासः’ प्राणिधारणरूपे स्व-
व्यापारे कदाचिदप्यालस्यरहिताः, ‘युवतयः’ नित्यतरुणस्व-
भावाः । कीदृशमग्निं, ‘विभर्त्रं’ दाहपाकप्रकाशप्रदानेन सर्वस्य
जगतः पोषकं, ‘तिग्मानीकं’ तीक्ष्णज्वालारूपेण सैन्योपेतं,
‘स्वयशसं’ स्वतः प्रसिद्धं यज्ञायुक्तं, ‘जनेषु’ प्राणिषु, ‘विरोच-
मानं’ उदराग्निरूपेण वह्निःप्रकाशकत्वेन च विशेषेण च दीप्य-
मानं, तादृशमग्निं ‘परिषीं’ परितोऽवस्थितासु तत्तद्गृहसीमासु,
सर्वे प्राणिनो ‘नयन्ति’ ॥

अथ हविषो याज्यामाह । “अविष्टो वर्द्धते चारुरासाम् ।
जिह्वानामूर्द्धः स्वयशा उपस्ये [४] । उभे त्वष्टुर्विभ्यतुर्जायमा-
नात् । प्रतीची सिद्धं प्रतिजोषयेते” इति । ‘आसां’ कुटि-
लानां, वा तिर्यगवस्थितानां दिशां मध्ये ‘उपस्ये’ उपरिभागे,
‘स्वयशाः’ स्वाधीनयशस्कः, ‘वर्द्धते’, । योऽयमादित्यरूपेणो-